

حقوق مالیاتی در رویه قضائی

www.ketab.ir

به اهتمام:

سعید سراجی

وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه	:	سراجی، سعید، ۱۳۶۷ - ، گردآورنده
عنوان قراردادی	:	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	:	حقوق مالیاتی در رویه قضایی / به اهتمام سعید سراجی.
مشخصات نشر	:	تهران: اشکان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۴۰۰ص.
شابک	:	978-964-716024-7
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه : ص. ۴۰۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	:	رویه قضایی -- ایران
موضوع	:	Jurisprudence -- Iran
موضوع	:	مالیات -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Taxation -- Law and legislation -- Iran
رده بندی کنگره	:	KMH۴۴۰
رده بندی دیویی	:	۳۴۹/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۶۲۴۰۱۱۵

حقوق مالیاتی در رویه قضایی

ناشر: نشر اشکان

به اهتمام: سعید سراجی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد تدریجی

صفحه آرایشی: هیبت الله سوری

چاپ و صحافی: نوبخت

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۶۰-۲۴-۷

آدرس: تهران، میدان انقلاب، اول خیابان آزادی، کوچه قائم مقام، پلاک ۹، واحد ۲

تلفن: ۰۹۱۲۳۲۳۹۱۸۵ - ۶۶۹۱۶۳۹۸

طبق مواد ۱۹ و ۲۳ قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هرگونه کپی برداری، تکثیر کلی یا جزئی از مطالب کتاب، بدون اجازه‌ی ناشر یا مؤلف، جرم بوده و پیگرد قانونی را به همراه دارد.

Ketabsaraye_hooman

فهرست مطالب

مقدمه..... ۱۷

«آرای شورای عالی مالیاتی»

اشخاص متحمل مالیات.....	۱۹
۱. رأی شماره: ۶۷۴۱/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۵/۶/۱۹	۱۹
۲. رأی شماره: ۲۰/۱/۳۶ تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۶	۱۹
مالیات بر ارث.....	۲۰
۱. رأی شماره: ۱/۴/۲۴ تاریخ: ۱۳۶۹/۲/۲۳	۲۰
۲. رأی شماره: ۴۷۸۵/۳۰/۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۳/۲۱	۲۱
۳. رأی شماره: ۱۷۲۲۲/۲۰/۴ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۲۶	۲۲
۴. رأی شماره: ۳۰/۴/۴۹۱۶ تاریخ: ۱۳۷۰/۱۰/۲۴	۲۳
۵. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۳۷۸۹ تاریخ: ۱۳۷۰/۸/۱۸	۲۳
۶. رأی شماره: ۱۳۶۴۳/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۰/۵/۱۲	۲۴
۷. رأی شماره: ۲۹۱۱/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۶/۳/۱۹	۲۵
مالیات بر حق تمیز.....	۲۶
۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۴۹۵۳ تاریخ: ۱۳۷۰/۴/۵	۲۶
۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۸۱۲۹ تاریخ: ۱۳۷۸/۴/۲۴	۲۶
مالیات بر درآمد املاک.....	۲۷
۱. رأی شماره: ۱۱۳۴۱/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۶۸/۷/۲۳	۲۷
۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۹۰۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۲/۱۲	۲۸
۳. رأی شماره: ۳۰/۴/۹۶۲۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۷/۲۵	۲۸
۴. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۳۷۸۱ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۸	۲۹
۵. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۷۰۴۹ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۲/۲۱	۲۹
۶. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۴۲۴۷ تاریخ: ۱۳۷۰/۸/۲۱	۳۰
۷. رأی شماره: ۱۱۸۰۴/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۹	۳۰
۸. رأی شماره: ۱۱۸۸۶/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۳۲
۹. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۱۸۸۸ تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۳۳
۱۰. رأی شماره: ۳۰/۴/۳۰۵۴ تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۷	۳۳
۱۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۲۸۳۰ تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۹	۳۴
۱۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۲۰۸۹ تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۲۴	۳۵
۱۳. رأی شماره: ۳۰/۴/۳۲۵۰ تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۷	۳۷
۱۴. رأی شماره: ۳۰/۴/۹۱۷۹ مورخ: ۱۳۷۴/۰۸/۱۰	۳۸
۱۵. رأی شماره: ۱۱۸۱۸/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۶/۱۱/۱۹	۳۹
۱۶. رأی شماره: ۴۸۱۴/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۹/۴/۲۶	۴۰

۴۱	۱۷. رأی شماره: ۲۰/۱۹۰۹۸ تاریخ: ۱۳۸۳/۱۰/۳۰
۴۲	۱۸. رأی شماره: ۲۰/۱/۶ تاریخ: ۱۳۹۵/۸/۱۲
۴۴	۱۹. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۴ تاریخ: ۱۳۹۶/۶/۱۹
۴۷	مالیات بر درآمد کشاورزی
۴۷	۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۵۴۹۱ تاریخ: ۱۳۷۰/۴/۱۹
۴۸	۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۵۴۹۱ تاریخ: ۱۳۷۰/۴/۱۹
۴۹	۳. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۰۰۴ تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۷
۴۹	۴. رأی شماره: ۴۳۴۶/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۱
۵۰	۵. رأی شماره: ۲۰/۱/۱۲۰۴۵ تاریخ: ۱۳۸۸/۶/۲۱
۵۲	مالیات بر درآمد حقوق
۵۲	۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۴۰۲۳ تاریخ: ۱۳۶۹/۱۰/۱۲
۵۲	۲. رأی شماره: ۱۳۳۵۲/۴/۳ تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۶
۵۳	۳. رأی شماره: ۳۰/۴/۲۰۹۰ تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۲۴
۵۴	۴. رأی شماره: ۲۰/۱/۱۴ تاریخ: ۱۳۹۳/۷/۱۹
۵۶	۵. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۳۹۳ تاریخ: ۱۳۹۳/۱۲/۲۳
۵۶	مالیات بر درآمد مشاغل
۵۶	۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۳۶۹ تاریخ: ۱۳۶۹/۳/۲۸
۵۷	۲. رأی شماره: ۳۹۴ تاریخ: ۱۳۸۴/۱/۲۱
۵۹	۳. رأی شماره: ۲۰/۱/۲ تاریخ: ۱۳۹۰/۳/۰۱
۶۱	مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
۶۱	۱. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۷۳۳۰ تاریخ: ۱۳۷۰/۱۲/۲۰
۶۲	۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۴۲۲۰ تاریخ: ۱۳۷۱/۵/۲۰
۶۲	۳. رأی شماره: ۱۶۵۳/۴/۳۰ تاریخ: ۱۱۷۲/۲/۷
۶۳	۴. رأی شماره: ۸۸۵۲/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۲۱
۶۵	۵. رأی شماره: ۳۰/۴/۵۴۷۱ تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۱۷
۶۵	۶. رأی شماره: ۱۱۳۹۸/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۶/۱۱/۶
۶۶	۷. رأی شماره: ۱۱۷۷۸/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۸/۱۰/۱۹
۶۷	۸. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۵۶۵ تاریخ: ۱۳۸۴/۳/۱۷
۶۹	۹. رأی شماره: ۲۰/۱/۸۹۱۶ تاریخ: ۱۳۸۶/۷/۱۸
۷۰	۱۰. رأی شماره: ۲۰/۱/۴۷۳۰ تاریخ: ۱۳۹۰/۹/۳۰
۷۲	۱۱. رأی شماره: ۹۳/۲۰۰/۱۱۸ تاریخ: ۱۳۹۳/۱۰/۲۰
۷۲	۱۲. رأی شماره: ۲۰/۱/۴ تاریخ: ۱۳۹۳/۳/۱۹
۷۴	۱۳. رأی شماره: ۲۰/۱/۱۳ تاریخ: ۱۳۹۶/۴/۱۸
۷۵	۱۴. رأی شماره: ۲۰/۱/۳۶ تاریخ: ۱۳۹۶/۱۰/۳
۷۸	مالیات درآمد اتفاقی
۷۸	۱. رأی شماره: ۹۴۷۶/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۳/۰۹/۲۳
۷۹	۲. رأی شماره: ۲۰/۱/۴۴۹۸ تاریخ: ۱۳۸۸/۸/۱۰
۸۰	۳. رأی شماره: ۹۳/۲۰۰/۶۰ تاریخ: ۱۳۹۳/۵/۲۰
۸۰	معافیت ها
۸۰	۱. رأی شماره: ۱۹۴۱۶/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۶۸/۱۱/۱۹
۸۱	۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۳۴۴۲ تاریخ: ۱۳۶۹/۲/۴

۸۲	۳. رأی شماره: ۱۳۶۹/۹/۵ تاریخ: ۳۰/۴/۱۳۹۴
۸۳	۴. رأی شماره: ۱۳۶۹/۱۰/۱ تاریخ: ۳۰/۴/۱۳۵۰
۸۴	۵. رأی شماره: ۱۳۶۹/۱۰/۱۱ تاریخ: ۳۰/۴/۱۳۹۶
۸۴	۶. رأی شماره: ۱۳۶۹/۱۱/۸ تاریخ: ۳۰/۴/۱۵۱۴۵
۸۵	۷. رأی شماره: ۱۳۶۹/۱۲/۲۱ تاریخ: ۳۰/۴/۱۷۰۵۰
۸۶	۸. رأی شماره: ۱۳۷۰/۴/۱۸ تاریخ: ۳۰/۴/۵۴۶۱
۸۶	۹. رأی شماره: ۱۳۷۲/۱۱/۵ تاریخ: ۱۳۷۰/۲/۴/۳۰
۸۷	۱۰. رأی شماره: ۱۳۷۳/۴/۷ تاریخ: ۳۰/۴/۳۱۳۸
۸۸	۱۱. رأی شماره: ۱۳۷۴/۱۱/۱۲ تاریخ: ۳۰/۴/۱۲۹۶۳
۸۹	۱۲. رأی شماره: ۱۳۷۵/۷/۸ تاریخ: ۷۴۸۱/۴/۳۰
۸۹	۱۳. رأی شماره: ۱۳۷۶/۰۵/۲۲ تاریخ: ۵۵۸۶/۴/۳۰
۹۱	۱۴. رأی شماره: ۱۳۷۷/۹/۲ تاریخ: ۸۹۰۴/۴/۳۰
۹۲	۱۵. رأی شماره: ۱۳۷۷/۱۱/۴ تاریخ: ۱۱۱۱۳/۴/۳۰
۹۳	۱۶. رأی شماره: ۱۳۷۸/۷/۸ تاریخ: ۷۱۲/۴/۱
۹۴	۱۷. رأی شماره: ۱۳۹۰/۶/۱۳ تاریخ: ۲۰/۱۸۹۹۰
۹۵	۱۸. رأی شماره: ۱۳۹۰/۷/۲۶ تاریخ: ۱۰/۱۷۶۸۹
۹۶	۱۹. رأی شماره: ۱۳۹۰/۸/۲۰ تاریخ: ۲۰/۱/۳۶
۹۷	۲۰. رأی شماره: ۱۳۹۶/۱۱/۱۱ تاریخ: ۲۰/۱/۲
۹۹	۲۱. رأی شماره: ۱۳۹۶/۴/۱۰ تاریخ: ۲۰/۱/۱۰
۱۰۱	۲۲. رأی شماره: ۱۳۹۶/۶/۱۷ تاریخ: ۲۰/۱/۱۵
۱۰۲	۲۳. رأی شماره: ۱۳۹۷/۸/۱۹ تاریخ: ۲۰/۱/۲۳
۱۰۳	هزینه‌های قابل قبول و استهلاک
۱۰۳	۱. رأی شماره: ۱۳۷۱/۱۰/۲۹ تاریخ: ۱۳۳۵۶/۴/۳۰
۱۰۴	۲. رأی شماره: ۱۳۷۵/۵/۱۴ تاریخ: ۳۰/۴/۵۳۵۹
۱۰۵	۳. رأی شماره: ۱۳۸۴/۸/۱ تاریخ: ۲۰/۱/۸۴۷۲
۱۰۶	۴. رأی شماره: ۱۳۹۲/۱۱/۶ تاریخ: ۱۹۴۸۴
۱۰۶	۵. رأی شماره: ۱۳۹۷/۶/۲۰ تاریخ: ۲۰/۱/۱۶
۱۰۸	وظایف اشخاص ثالث
۱۰۸	۱. رأی شماره: ۱۳۷۱/۱۰/۲۹ تاریخ: ۱۳۳۵۳/۴/۳۰
۱۰۹	۲. رأی شماره: ۱۳۷۲/۱۱/۳ تاریخ: ۱۲۶۴۵/۴/۳۰
۱۰۹	۳. رأی شماره: ۱۳۷۶/۵/۴ تاریخ: ۴۳۱۷/۴/۳۰
۱۰۹	۴. رأی شماره: ۱۳۹۷/۹/۶ تاریخ: ۲۰/۱/۲۷
۱۱۱	تشویق و جرائم مالیاتی
۱۱۱	۱. رأی شماره: ۱۳۷۰/۳/۲۷ تاریخ: ۳۰/۴/۴۴۶۲
۱۱۲	۲. رأی شماره: ۱۳۷۲/۲/۱۸ تاریخ: ۲۳۰۰/۴/۳۰
۱۱۳	۳. رأی شماره: ۱۳۷۳/۱۲/۱ تاریخ: ۱۳۲۰۴/۴/۳۰
۱۱۴	۴. رأی شماره: ۱۳۸۱/۸/۱۳ تاریخ: ۲۰/۱/۶۸۳۸
۱۱۵	۵. رأی شماره: ۱۳۸۲/۴/۲۴ تاریخ: ۲۰/۱/۳۳۸۲
۱۱۶	۶. رأی شماره: ۱۳۸۳/۴/۳۰ تاریخ: ۲۰/۱/۳۱۸۱
۱۱۶	۷. رأی شماره: ۱۳۸۵/۲/۳ تاریخ: ۲۰/۱/۹۷۶

۱۱۷	۸. رأی شماره: ۲۰/۱/۱۷ تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۶
۱۱۸	۱. بلاغ اوراق مالیاتی
۱۱۸	۱. رأی شماره: ۵۸۰/۸/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۳۳/۶/۲۱
۱۱۹	۲. رأی شماره: ۳۰/۴/۱۳۷۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۵
۱۲۰	وصول مالیاتی
۱۲۰	۱. رأی شماره: ۸۱۳۱/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۸/۷/۲۴
۱۲۱	۲. رأی شماره: ۱۳۵۴۳/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۸/۱۱/۲۵
۱۲۲	۳. رأی شماره: ۳۰/۱/۱۷۳۹۳ تاریخ: ۱۳۸۹/۱۰/۲۷
۱۲۴	مراجع تشخیص مالیات
۱۲۴	۱. رأی شماره: ۳۶۱۵/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۲/۳/۸
۱۲۴	۲. رأی شماره: ۵۴۷۴/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲۹
۱۲۵	۳. رأی شماره: ۳۷۰/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۶/۴/۸
۱۲۶	۴. رأی شماره: ۱۱۴۳۶/۴/۳۰ تاریخ: ۱۳۷۷/۱۱/۱۸
۱۲۷	۵. رأی شماره: ۲۰/۱/۱۸۱۵۵ تاریخ: ۱۳۸۸/۱۱/۱۲
۱۲۹	۶. رأی شماره: ۹۵/۱۰/۲۹ تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۵
۱۲۹	۷. رأی شماره: ۲۰/۱/۱ تاریخ: ۱۳۹۵/۲/۲۲
۱۳۰	۸. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۰ تاریخ: ۱۳۹۵/۸/۲۰
۱۳۰	۹. رأی شماره: ۱۰/۷۴ تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۲۸
۱۳۲	۱۰. رأی شماره: ۲۰/۱/۴۸ تاریخ: ۱۳۹۶/۱۱/۱۵
۱۳۴	۱۱. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۲ تاریخ: ۱۳۹۲/۱/۱۹
۱۳۵	مالیات بر ارزش افزوده
۱۳۵	۱. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۵ تاریخ: ۱۳۹۶/۶/۲۶
۱۳۸	۲. رأی شماره: ۲۰/۱/۴۶ تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۵
۱۳۹	۳. رأی شماره: ۲۰/۱/۵ تاریخ: ۱۳۹۷/۴/۱۲
۱۴۰	۴. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۱۹
۱۴۱	۵. رأی شماره: ۲۰/۱/۲۹ تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۹
۱۴۳	۶. رأی شماره: ۲۰/۱/۳۰ تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۹

«آراء شعب دیوان عدالت اداری»

۱۴۵	۱- اموال مشمول مالیات بر ارث
۱۴۶	۲- شرایط تشخیص مالیات علی الرأس
۱۴۶	۳- تعیین مالیات الرأس در نقل و انتقال قطعی املاک فاقد وجاهت قانونی است
۱۴۷	۴- لزوم مستدل بودن محاسبه میزان مالیات
۱۴۸	۵- لزوم رعایت حق دفاع
۱۴۹	۶- مالیات ملک واگذار شده
۱۵۰	۷- شرط معافیت مالیاتی فعالیت انتشاراتی
۱۵۱	۸- معافیت مالیاتی اقلام دارویی
۱۵۲	۹- معافیت مالیاتی سود و جوایز سپرده‌های بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی
۱۵۳	۱۰- معافیت مالیاتی سود پرداختی به سپرده‌ها در مؤسسات اعتباری
۱۵۵	۱۱- معافیت مالیاتی کشتارگاه
۱۵۶	۱۲- شرط بهره‌مندی از معافیت مالیاتی مناطق آزاد تجاری- صنعتی

- ۱۳- معافیت مالیاتی در مناطق ویژه اقتصادی..... ۱۵۷
- ۱۴- تأثیر خروج از لیست مناطق محروم بر معافیت مالیاتی..... ۱۵۸
- ۱۵- شرط معافیت مالیاتی شرکت‌های تعاونی روستایی..... ۱۵۹
- ۱۶- معافیت مالیاتی مؤسسات عام المنفعه..... ۱۶۰
- ۱۷- معافیت مالیاتی مشوق..... ۱۶۲
- ۱۸- تأثیر عدم پرداخت مالیات بر معافیت مالیاتی..... ۱۶۴
- ۱۹- نقض یا تحدید قوانین و مقررات مالیاتی از طریق قرارداد..... ۱۶۶
- ۲۰- مرجع رسیدگی به اعتراض به نحوه ابلاغ برگ تشخیص مالیات..... ۱۶۷
- ۲۱- مرجع اعتراض نسبت به برگ تشخیص مالیاتی..... ۱۶۷
- ۲۲- مرجع اعتراض به اقدامات اجرایی مالیاتی..... ۱۶۸
- ۲۳- قابلیت اعتراض رأی هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی در خصوص استرداد مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان..... ۱۶۹
- ۲۴- استرداد از نه پرداختی از اداره امور مالیاتی..... ۱۷۰
- ۲۵- اعتراض به برگ قطعی مالیاتی..... ۱۷۰
- ۲۶- مرجع اعتراض نسبت به برگ مالیاتی..... ۱۷۱
- ۲۷- اعتراض به مدعای خارجی..... ۱۷۱
- ۲۸- دستور موقت..... ۱۷۲
- ۲۹- ضمانت اجرای نقص تحقیقات در آراء هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی..... ۱۷۳
- ۳۰- اثر خروج از فهرست واحد مالیاتی در پرداخت عوارض آلاینده‌گی..... ۱۷۴
- ۳۱- عدم تعلق مالیات به کالاهای وارداتی تاویل شده..... ۱۷۵
- ۳۲- ابطال تفاهم نامه فی مابین اتحادیه مشاورین املاک و سازمان امور مالیاتی..... ۱۷۶
- ۳۳- مرجع صالح رسیدگی به شکایت مؤدیان مالیاتی از عملیات اجرایی راجع به مطالبات مالیاتی..... ۱۷۶

«آراء هیأت تخصص دیوان عدالت اداری»

- ۱- ابطال دستورالعمل شماره ۶۸۶۸/۳۹۷۴/۲۱/۱ مورخ ۱۳۸۳/۱/۱..... ۱۷۹
- ۲- ابطال بخشنامه شماره ۱۵۹۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۳ معاونت مالیات و ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۱۸۰
- ۳- ابطال بخشنامه شماره ۲۷۶۸۹ مورخ ۸۷/۴/۲۳ موضوع بند ۵ ماده ۱۷۵۱۲۴/ت/۳۴۶۵۷ مورخ ۸۵/۱۲/۲۸ و مصوبه شماره ۱۹۶۸۲۲/ت/۳۷۳۶۳ مورخ ۸۶/۱۲/۲۰ هیأت وزیران..... ۱۸۰
- ۴- ابطال ماده ۷ دستورالعمل موضوع ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم..... ۱۸۱
- ۵- ابطال بندهای ۷ و ۱/۱ و ۷/۲ و تبصره‌های ۱ و ۲ بند ۷ و بند ۸ بخشنامه شماره ۱۳۲۶۹ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۵ سازمان امور مالیاتی کل کشور..... ۱۸۲
- ۶- الف- ابطال بخشنامه شماره ۳۴۱۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۶/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور پیرو تصویب نامه شماره ۱۳۲۰۶۱/ت/۴۰۵۹۳ به تاریخ ۱۳۸۸/۷/۴ هیأت وزیران ب- الزام اداره کل مالیاتی استان مرکزی به اجرای صحیح قانون مالیات‌های مستقیم و بخشنامه‌های مربوطه در تشخیص و وصول مالیات ج- استرداد مالیات اخذ شده از متعامل خلاف ماده ۵۲ قانون مالیات‌های مستقیم (مستند به فیش واریزی آن)..... ۱۸۳
- ۷- رد خواسته ابطال بخشنامه شماره ۱۷۶۸۹-۲۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۶..... ۱۸۴
- ۸- عدم معافیت واردات طلا از مالیات و عوارض ارزش افزوده..... ۱۸۴
- ۹- رد شکایت انجمن کارفرمایی و مشاوران املاک تهران..... ۱۸۵
- ۱۰- رد درخواست ابطال بخشنامه شماره ۱۴۲۲۵/۹۳۴/م مورخ ۱۳۹۲/۱/۲۴..... ۱۸۵
- ۱۱- ابطال دستورالعمل شماره ۹۹۲۷-۱۳۹۰/۷/۲۳ و تفاهم نامه مورخه ۱۳۸۹/۶/۲۸..... ۱۸۶
- ۱۲- ابطال نامه شماره ۲۳۲/۲۴۴۱۰/ص مورخ ۹۱/۱۲/۷ مدیر کل دفتر تشخیص و حسابرسی سازمان..... ۱۸۷
- ۱۳- ابطال بند (۲) تصویب نامه شماره ۱۳۸۶۱۰/ت/۵۰۳۴۳ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۸..... ۱۸۷

- ۱۴- ابطال بخشنامه‌های شماره ۳۸۴۱۰/۲۳۰/د مورخه ۹۱/۱۲/۶ و شماره ۲۳۶۴۸/۲۰۰/ص مورخه ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ سازمان امور مالیاتی..... ۱۸۸
- ۱۵- الف- ابطال نامه شماره ۶۰۸۱/۲۵۰/د مورخ ۹۱/۷/۲۵ رئیس اداره کل امور مالیاتی تهران به مدیر امور مالیاتی غرب..... ۱۸۹
- ۱۶- الف- ابطال نظریه شماره ۹۴۳-۲۰۱ مورخ ۸۵/۲/۲ شورای عالی مالیاتی..... ۱۹۰
- ۱۷- ابطال بند (۷) بخشنامه ۷۸۲۱ مورخ ۸۹/۵/۲ سازمان امور مالیاتی..... ۱۹۱
- ۱۸- ابطال بند ۴ دستورالعمل شماره ۱۳۷۵۰/۲۳۰/د مورخ ۱۳۹۱/۴/۱۷ در قسمت‌های مربوط به معافیت موضوع ماده ۱۴۱ قانون مالیات‌های مستقیم و ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه و معافیت موضوع ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری و صنعتی..... ۱۹۱
- ۱۹- ابطال دستور العمل ۳-۹ مندرج در صفحه ۲۵ کتابچه راهنمای مؤدیان مالیات بر ارزش افزوده..... ۱۹۲
- ۲۰- ابطال بخشنامه شماره ۱۳۳۷۲/۹۵۱-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۵/۴/۱۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۱۹۳
- ۲۱- ابطال بخشنامه شماره ۱۳۴۳۸/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۶/۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۱۹۴
- ۲۲- ابطال بخشنامه شماره ۸۳/۹۲/۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۷ معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی..... ۱۹۵
- ۲۳- ابطال بند ۴ دستورالعمل شماره ۵۲۴/۹۳/۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۱۹۶
- ۲۴- الف- ابطال بند ۳ قسمت الف اطلاعیه مرحله چهارم اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده ب- ابطال توقفا نامه مورخ ۱۳۹۰/۶/۲۸ سازمان امور مالیاتی و قانون سردفتران و دفتریاران..... ۱۹۶
- ۲۵- ابطال دستورالعمل شماره ۵۴۳۰-۲۱۱ مورخ ۸۱/۱۲/۲۱ و بخشنامه شماره ۲۶۲۰-۲۰۰/۹۱/۱۲/۲۶ سازمان امور مالیاتی..... ۱۹۷
- ۲۶- ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۳۶۲-۲۰۰ مورخ ۱۳۹۲/۵/۶ و شماره ۱۷۸۸۷/۲۰۰ مورخه ۱۳۹۲/۱۰/۱۴ سازمان امور مالیاتی..... ۱۹۸
- ۲۷- درخواست ابطال دستورالعمل خود نظهار بر اجرای ماده ۱۵۸ قانون مالیات‌های مستقیم برای درآمدهای مشمول مالیات سال ۱۳۹۱ مالیاتی..... ۱۹۸
- ۲۸- ابطال بخشنامه تعیین و تسعیر ارز به شماره ۵۲۴/۱۳۹۳/۶/۲۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۰۰
- ۲۹- ابطال قسمت (ه) بند (۲) بخشنامه شماره ۳۳۰/۲۵۳۳/۱۳۸۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۵ و تصمیم شماره ۲۰۴/۲۱۳۲ مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۴ سازمان امور مالیاتی..... ۲۰۲
- ۳۰- ابطال دستورالعمل شماره ۵۲۶/۹۳/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۷/۵ سازمان امور مالیاتی..... ۲۰۲
- ۳۱- ابطال قسمتی از بند دوم بخشنامه ۹۳/۵۳۷/۲۰۰ مورخ ۲۸/۳/۱۰ سازمان امور مالیاتی..... ۲۰۳
- ۳۲- ابطال بند ۹ دستورالعمل شماره ۱۱۷۳۰۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳ سازمان امور مالیاتی..... ۲۰۴
- ۳۳- ابطال بخشنامه و دستورالعمل شماره ۳۷۱۵۸/۲۳۰/د مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۷ سازمان امور مالیاتی..... ۲۰۵
- ۳۴- ابطال بند سه بخشنامه ۲۹/۹۳/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۰۶
- ۳۵- الف- ابطال تصمیم شماره ۲۵۸۹۰/۲۳۲/ه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ ب- تصدیق و حسابرسی مالیاتی در پاسخ به نامه شماره ۱۹۲۰۸/ش مورخ ۱۳۹۴/۲/۹..... ۲۰۶
- ۳۶- الف- ابطال بند ۶ بخشنامه شماره ۱۳۰۷/۲۰۰/تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۸ سازمان امور مالیاتی ب- ابطال بند ۶ نامه شماره ۵۹۷۷/۱۹۷۸/تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۸ اداره امور مالیاتی نیشابور..... ۲۰۷
- ۳۷- ابطال بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۰۸
- ۳۸- لغو بخشنامه ۵۳۷/۹۳/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۰۹
- ۳۹- ابطال تصمیم شماره ۴۱۳۲-۲۶۷/ص مورخ ۹۱/۵/۳ مدیر کل دفتر فنی اعتراضات مؤدیان و شماره ۶۴۰۰ مورخ ۹۴/۶/۱۷..... ۲۰۹
- ۴۰- ابطال بخشنامه شماره ۳۶/۹۳/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۱۰
- ۴۱- الف- ابطال بخشنامه شماره ۱۷۸۳۹/۲۰۰ مورخ ۱۳۹۰/۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی ب- ابطال ماده ۱۴ آیین نامه اجرائی موضوع ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم..... ۲۱۱

- ۴۲- ابطال بخشنامه شماره ۱۵۴۲۸/۲۰۰ ص مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۱۲
- ۴۳- ابطال بخشنامه شماره ۹۱۴-۲۶۰-د مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۶ سازمان امور مالیاتی..... ۲۱۳
- ۴۴- الف- ابطال بخشنامه شماره ۳۲۳۹ مورخ ۱۳۸۴/۲/۳۱ سازمان امور مالیاتی کشور ب- نامه شماره ۱۴۹۰۵/۱۴۷۱/۲۷۰۸/۳۲۳ مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۱۴
- ۴۵- ابطال مواد ۳ و ۵ و قسمت آخر ماده ۸ آیین نامه اجرایی بند «ز» ماده ۱۱۱ قانون مالیات های مستقیم..... ۲۱۵
- ۴۶- ابطال بخشنامه شماره ۱۲۹۹۲/۲۳۰/د مورخ ۱۳۹۱/۴/۱۲ سازمان امور مالیاتی..... ۲۱۶
- ۴۷- ابطال ماده ۵۴ آیین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات های مستقیم..... ۲۱۷
- ۴۸- ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۳/۵۵-۱۳۹۳/۵/۱۳ سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص تعیین اعضای هیأت حل اختلاف مالیاتی..... ۲۱۸
- ۴۹- الف- ابطال نظریه شماره ۵۴۱۹۹/۵۴۰۶۶۰ مورخ ۹۶/۵/۷ سرپرست امور هماهنگی و رفع اختلاف حقوقی دستگاه های اجرایی معاونت حقوقی رئیس جمهور ب- ابطال بخشنامه ۲۶۰/۹۶/۸۰ مورخ ۹۶/۵/۳۰ معاونت مالیات بر ارزش افزوده معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۱۹
- ۵۰- ابطال بند ۱۰ دستورالعمل معافیت موضوع ماده ۱۳۲ اصلاحیه مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ قانون مالیات های مستقیم..... ۲۲۰
- ۵۱- ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱-۱۳۹۶/۳/۳ رئیس کل امور مالیاتی کشور در خصوص نحوه اعمال معافیت ها و بخشودن های مالیاتی..... ۲۲۱
- ۵۲- ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۶۱/۷-۹۰/۷/۱۳ و ۲۰۰/۹۴/۷۷-۲۰۰/۹۴/۸۵ و ۲۰۰/۹۵/۶۲-۹۵/۹/۲۸ سازمان امور مالیاتی در مورد صدور مالیات بر ارزش افزوده بر یارانه دولت بابت فروش فرآورده های نفتی..... ۲۲۲
- ۵۳- ابطال دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۶/۵۰۵ مورخ ۱۳۹۶/۲/۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۲۳
- ۵۴- ابطال پاراگراف دوم بند ۲ بخشنامه شماره ۴۵۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۴/۱ معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۲۴
- ۵۵- ابطال بند ۷ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱۵۸ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۲۵
- ۵۶- ابطال بخشنامه ۲۰۰/۹۳/۷۲-۱۳۹۳/۶/۳۱ و دو بند از دستورالعمل اجرایی ۱۳۸۴/۱۱/۴-۲۰۰/۱۳۹۰/۸/۴..... ۲۲۶
- ۵۷- الف- ابطال برگ قطعی اداره مالیات کرمانشاه در سال مالی ۱۳۸۵ ب- ابطال نامه شماره ۱۶۴۳۱/۲۳۲/ص مورخ ۹۴/۸/۱۸ مدیر کل دفتر فنی و حسابرسی مالیات اداره کل مالیات کرمانشاه..... ۲۲۷
- ۵۸- ابطال بخشنامه شماره ۵۱۰۷۶ مورخ ۱۳۸۸/۴/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۲۸
- ۵۹- ابطال بند ۳ بخشنامه شماره ۴۷۹۷/۲۶۰/د مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۵ معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۲۹
- ۶۰- ابطال بخشنامه ۱۹/۴۳۲۲۶/۵/۳۰ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۳۰
- ۶۱- ابطال رأی اکثریت شورای عالی مالیاتی موضوع صورت جلسه شماره ۱۰-۲۰۱ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۰ که طی بخشنامه شماره ۲۳۰/۹۶/۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۷ معاون مالیات های مستقیم ابلاغ شده است..... ۲۳۱
- ۶۲- ابطال تبصره های ۱، ۲ و ۶ ماده ۲، تبصره ۲ ماده ۳، تبصره ۲ ماده ۷ و تبصره ماده ۹ آیین نامه اجرایی ماده ۱۳۲ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم..... ۲۳۲
- ۶۳- ابطال رأی شماره ۳۰/۴/۲۰۸۹-۱۳۷۴/۳/۲۴ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی در خصوص تحقق درآمد بابت فروش سرقتی یا تحویل یا تصرف مغازه یا تنظیم سند رسمی اجاره..... ۲۳۴
- ۶۴- ابطال نامه های شماره ۵۹۹۲/۲۰۰-۱۳۹۳/۴/۲۰، ۲۶۲۰-۲۰۰/۱۳۹۴/۲/۱۳، ۳۹۱۵-۲۰۰/۱۳۹۴/۲/۲۸، ۱۰۹۳۵-۲۰۰/۱۳۹۴/۵/۲۱ و ۴۲۱۷-۲۰۰/۱۳۹۵/۳/۲۲ سازمان امور مالیاتی..... ۲۳۵
- ۶۵- ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱۳۱ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۴ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۳۶
- ۶۶- الف- ابطال بند ۹ بخشنامه شماره ۱۱۸۲۳ مورخ ۱۳۸۴/۶/۳۰ سازمان امور مالیاتی کشور ب- بند رأی شماره ۵۵۸۶-۴/۳۰ مورخ ۱۳۷۶/۵/۲۲ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۲۳۷

- ۶۷- ابطال بند ۱۵ بخشنامه شماره ۲۸۰۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۳۸
- ۶۸- ابطال بند ۸ بخشنامه شماره ۳۱۰۹۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ معاونت ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی و اصلاح سامانه دستورالعمل..... ۳۳۹
- ۶۹- ابطال ردیف‌های ۱۰۲۱، ۱۰۲۲ و ۱۰۲۳ جدول پیوست تصویب نامه شماره ۱۶۹۰۹۲/ت/۵۲۸۹۴ ه مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ هیأت وزیران..... ۳۴۰
- ۷۰- ابطال دستورالعمل شماره ۹۱۵۱۸ س سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۴۰
- ۷۱- ابطال نامه های ۲۶۰/۲۵۹/ص مورخ ۱۳۹۳/۳/۱۸ و ۱۳۹۳/۳/۱۸ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۱ اداره کل امور مالیاتی اصفهان..... ۳۴۱
- ۷۲- ابطال ردیف ۱ بخشنامه شماره ۴۵۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۴/۴ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۴۲
- ۷۳- ابطال بند ۱ دستورالعمل شماره ۲۶۰/۹۶/۵۲۱ مورخ ۱۳۹۶/۹/۴ سازمان امور مالیاتی کشور و تسری آن دستورالعمل به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی واحدهای تولیدی آجر ماشینی و دستی..... ۳۴۳
- ۷۴- ابطال قسمت اخیر بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۷۷/ص مورخ ۱۳۹۷/۵/۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۴۴
- ۷۵- ابطال نامه های ۵، ۶ و ۷ بخشنامه شماره ۲۰۱/۶۲۴۷/۱۱۰۳۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۵ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۴۴
- ۷۶- ابطال دستورالعمل اجرایی سازمان امور مالیاتی کشور به شماره ۲۰۰/۱۴۳۲۵..... ۳۴۶
- ۷۷- ابطال بخش نامه شماره ۲۰۰/۳۳۵۱/ص مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۶ سازمان امور مالیاتی..... ۳۴۷
- ۷۸- ابطال مواد ۱ و ۱۰ دستورالعمل شماره ۴۷۹۷/۲۶۰/د مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۵ معاونت مالیات بر ارزش افزوده سازمان..... ۳۴۸
- ۷۹- ابطال صورتجلسه شماره ۲۰۱/۲ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۹ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی و بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۱۵۲ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۹ سازمان امور مالیاتی..... ۳۴۹
- ۸۰- ابطال بندهای ۱ و ۹ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۶/۱۳۰ مورخ ۱۳۹۶/۹/۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۰
- ۸۱- ابطال بند ۱ بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۵/۲ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲ معاونت مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۱
- ۸۲- ابطال جزء (۱) از بند (الف) بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۲/ص مورخ ۱۳۹۷/۲/۱ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۲
- ۸۳- ابطال بخشنامه شماره ۲۶۰/۹۷/۱۰۲ مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۸ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۳
- ۸۴- ابطال بندهای ۴-۸ و ۵-۸ دستورالعمل رسیدگی و استرداد مالیات عوارض مؤدیان نظام مالیات بر ارزش افزوده ضمیمه بخشنامه شماره ۲۶۰/۹۴/۵۸ - ۱۳۹۴/۶/۸..... ۳۵۴
- ۸۵- ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۱۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۳ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۵
- ۸۶- ابطال بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۳۷ مورخ ۱۳۹۷/۳/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۶
- ۸۷- ابطال مواد ۸ و ۱۳ مصوبه ۵۲۸۸۵ ه/ ۳۸۶۹ مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۱ هیأت وزیران به موضوع آیین نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۳۴ قانون مالیات‌های مستقیم..... ۳۵۷
- ۸۸- ابطال سطر دوم بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۷۱/ص مورخ ۱۳۹۷/۵/۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۸
- ۸۹- ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۵/۷۶ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۵۹
- ۹۰- ابطال رأی شماره ۳۰/۴/۱۳۷۰۱ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۵ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۳۶۰
- ۹۱- ابطال دستورالعمل شماره ۲۶۰/۹۶/۵۱۲ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۶۱
- ۹۲- الف- ابطال نظر اکثریت شورای عالی مالیاتی موضوع صورتجلسه شماره ۴۶-۲۰۱ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ درخصوص تسری حکم معافیت بند ۱۲ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده به کمیسیون دریافتی از اتوبوس داران ب- بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۷/۹۰ مورخ ۱۳۹۷/۶/۷ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۶۲
- ۹۳- ابطال قسمتی از بند ۵ دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۱۸ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۴ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۶۳

- ۹۴- ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۶/۱۰/۱۷ مورخ ۲۰/۹۶/۱۴۲ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۶۴
- ۹۵- ابطال بند دستورالعمل شماره ۲۰/۹۸/۴ مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۶۵
- ۹۶- الف- ابطال بخشنامه شماره ۷۳/۹۳/۲۳۰ مورخ ۱۳۹۳/۷/۵ سازمان امور مالیاتی کشور ب- ابطال بخشنامه ۲۹/۷۶/۸۵۰ مورخ ۲۹/۴/۱۳۹۲ اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور..... ۲۶۶
- ۹۷- ابطال بند دستورالعمل شماره ۲۰/۹۷/۷ مورخ ۱۳۹۷/۲/۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۶۷
- ۹۸- ابطال بخشنامه شماره ۲۰/۹۶/۵۵ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۰ سازمان امور مالیاتی کشور و دستورالعمل نحوه ارائه اظهار نامه مالیاتی و عملکرد مالی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی به شماره ۶۴۶۳۹ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۱..... ۲۶۸
- ۹۹- ابطال رأی شورای عالی مالیاتی (موضوع صورتجلسه شماره ۲۹-۲۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۹) و بخشنامه شماره ۲۰/۹۷/۱۶۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۶۹
- ۱۰۰- ابطال شننامه شماره ۲۰/۴/۶۰۷۷/۴۵۶۷۳ مورخ ۳۰/۸/۱۳۸۰ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۷۰
- ۱۰۱- ابطال در دستورالعمل شماره ۴۷۹۷/۲۶۰ مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۵ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۷۱
- ۱۰۲- ابطال دستورالعمل شماره ۲۰/۹۸/۵۰۷ مورخ ۱۳۹۸/۳/۱۲ و دستورالعمل شماره ۲۰/۹۸/۵۱۱ مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۹ سازمان امور مالیاتی کشور و بند مربوط به معاملات سکه طلا و ارز از ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات - عملکرد، بهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ حوزه تهران (مصوب کمیسیون تعیین ضرایب مالیاتی)..... ۲۷۲

«رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری»

- ۱- ابطال آراء شماره ۳۰/۴/۴۳۵۵ - ۳۰/۴/۱۱۳۴۱ - ۳۰/۴/۲۳۳ مورخ ۲۷/۴/۱۳۹۷ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۲۷۵
- ۲- ابطال رأی شماره ۳۰/۲۰۲۵۵۰ مورخ ۳۰/۴/۱۳۹۷ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۲۷۶
- ۳- ابطال تصویب نامه شماره ۱۱۱۴۲/ت/۱۵۹۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ هیأت وزیران..... ۲۷۷
- ۴- ابطال بخشنامه شماره ۵۵۳۶۴ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۱ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۲۷۷
- ۵- نقض رأی صادره در پرونده کلاسه ۱۳۷۴/۸۱/۹ به هم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری..... ۲۷۸
- ۶- ابطال رأی شماره ۲۳۵۸-۲۰ مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۵ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۲۷۸
- ۷- ابطال بخشنامه شماره ۱۰۴۴۸/۸۵۴ مورخ ۳۰/۴/۱۳۸۱ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۸۰
- ۸- ابطال بخشنامه شماره ۶۸۲۹/۹۹۳۲ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۸۰
- ۹- ابطال رأی شماره ۶۸۳۸-۲۰ مورخ ۱۳۸۱/۸/۱۳ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۲۸۱
- ۱۰- ابطال بخشنامه شماره ۴۳۲۸۸ مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۹ وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۲۸۱
- ۱۱- ابطال بخشنامه شماره ۳۸۲۷۳ مورخ ۱۳۸۲/۷/۱۶ سازمان امور مالیاتی..... ۲۸۲
- ۱۲- ابطال بخشنامه های ۱۵۷۷۶/۳۸۸۴/۱۷۶۸-۲۳۲ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵ و ۴۵۴۴/۲-۳۱۱-۱۲۱ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۹ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۸۲
- ۱۳- اعلام تعارض آراء صادره از شعبه شانزدهم بدوی و شعبه پنجم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری..... ۲۸۴
- ۱۴- ابطال بخشنامه شماره ۳۰۴/۷۵۹۸ مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۶ شورای عالی مالیاتی..... ۲۸۵
- ۱۵- ابطال بخشنامه های شماره ۲۴۷۹۲/۳۰/۲ مورخ ۱۳۶۶/۹/۰۱ و ۴۸۲۶۰/۲۵۶۰ مورخ ۲۰/۲۵۶۰/۴۸۲۶۰ مورخ ۱۳۶۶/۱۱/۰۳ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۲۸۶
- ۱۶- ابطال بخشنامه شماره ۶۰۰۴۸-۴۶۳۸-۵ مورخ ۳۰-۵-۲۴ مورخ ۱۳۷۲-۱۱-۲۴ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۲۸۶
- ۱۷- ابطال دستورالعمل شماره ۵۷۷۶-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۰۴/۱۴ سازمان امور مالیاتی کشور و نظریه شماره ۲۵۲/۸۹۷۷ مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۲۴ هیأت تعیین ضرایب مالیاتی..... ۲۸۷
- ۱۸- ابطال بند دوم بخشنامه شماره ۴۹۰۹/۵۹۰۹ مورخ ۱۳۸۲/۸/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۸۸
- ۱۹- ابطال بند یک بخشنامه شماره ۲۳۲/۲۴۰۱/۲۸۳۴۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۸ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۸۹
- ۲۰- اعلام تعارض آراء صادره از شعب اول و نهم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری..... ۲۹۲
- ۲۱- ابطال بخشنامه شماره ۳/۱۵۰۳۲ مورخ ۱۳۸۴/۰۹/۲۴ اداره کل امور مالیاتی اصفهان..... ۲۹۳

- ۲۲- ابطال رأی شماره ۳۰/۴/۳۴۷۸ مورخ ۱۳۷۵/۷/۸ شورای عالی مالیاتی..... ۲۹۴
- ۲۳- ابطال بخشنامه شماره ۲۱۱/۸۷۶/۳۱۲۰۹ مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۳۰ وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۲۹۴
- ۲۴- ابطال بخشنامه شماره ۱۳۸۱/۵۴۲۴-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۳/۸ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۹۵
- ۲۵- ابطال بخشنامه شماره ۷۱۱۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۰۳ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۲۹۶
- ۲۶- ابطال جداول محاسبه مالیات حقوق کارکنان بخشنامه‌های غیر دولتی سال ۱۳۸۱ لغایت ۱۳۸۵..... ۲۹۷
- ۲۷- ابطال بخشنامه شماره ۱۱۰۸۳ مورخ ۱۳۸۶/۴/۳۱ اداره کل مالیاتی اصفهان..... ۲۹۷
- ۲۸- ابطال بند ۲ و جزء (ب) بند ۵ و جزء (ح) بند ۱۰ بخشنامه شماره ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی..... ۲۹۸
- ۲۹- ابطال بخشنامه‌های شماره ۲۱۱/۲۵۹۶/۲۸۹۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۲۴ سازمان امور مالیاتی کشور و ۱۷۹۸۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۱۵ سازمان امور مالیاتی استان اصفهان..... ۳۰۰
- ۳۰- اعلام تعارض آراء صادره از شعب ششم و شانزدهم بدوی و ششم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری..... ۳۰۱
- ۳۱- ابطال بخشنامه شماره ۴۹۰۹/۵۹۰۹-۲۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۰۸/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۰۳
- ۳۲- ابطال بخشنامه شماره ۱۸۸۷۱ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۰۴
- ۳۳- ابطال قسمت اخیر از ماده ۱۷ و قسمت اخیر بند ۱۲ ماده ۲۰ آیین نامه تبصره ۲ ماده ۹۵ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم..... ۳۰۵
- ۳۴- ابطال بند ۳ بخشنامه شماره ۱۶۶۳۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۹ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۰۶
- ۳۵- ابطال بخشنامه شماره ۳۰/۴-۱۰۰۸۱/۴۰۰۶ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۰۱ و شماره ۲۱۱/۱۸۵۷ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۰۷
- ۳۶- ابطال دستورالعمل شماره ۲۱۱/۳۰ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۱۸ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۰۸
- ۳۷- ابطال بخشنامه شماره ۲۱۱/۳۰/۳۰۷ مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۲۳ رئیس سازمان امور مالیاتی کشور و رأی شماره ۳۰/۴/۹۹۹۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۲۶ رأی عمومی شورای عالی مالیاتی..... ۳۰۸
- ۳۸- ابطال مفاد بند ۲ و قسمتی از بند ۳ آیین نامه اجرایی ماده ۲۱۹ قانون مالیات‌های مستقیم..... ۳۱۰
- ۳۹- ابطال بند ۳ راجع به ماده ۵۵ و بند ۸ راجع به ماده ۷۷ قانون مالیات‌های مستقیم از بخشنامه شماره ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۱۱
- ۴۰- ابطال بخشنامه شماره ۲۸۱۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۵ معاونت مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۱۳
- ۴۱- ابطال بخشنامه شماره ۵۹۶۵۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۰ رئیس سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۱۳
- ۴۲- ابطال بخشنامه‌های شماره ۲۱۱-۲۵۹۶/۲۸۹۷۴ مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۱۲ و شماره ۱۷۹۸۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۱۵ سازمان امور مالیاتی کشور و اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان و رأی شماره ۴۱۰ مورخ ۸۷/۶/۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری..... ۳۱۵
- ۴۳- ابطال بندهای ۶- ۸- ۱۰- ۱۱ و ۱۲ بخشنامه شماره ۲۳۲/۳۹۳/۳۰۵۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۰ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۱۶
- ۴۴- ابطال بخشنامه شماره ۴۱۰۱۹-۴۱۰-۲۷۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۱ صادره از سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۱۹
- ۴۵- اعلام تعارض آراء صادره از شعب هفتم و چهارم دیوان عدالت اداری..... ۳۲۱
- ۴۶- ابطال بخشنامه شماره ۳۳۵۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۴/۱۲ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۲۲
- ۴۷- ابطال بند (ز) بخشنامه شماره ۱۳۵۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۷ سازمان امور مالیاتی کشور..... ۳۲۳
- ۴۸- ابطال فصل پنجم از آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۳۹ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم..... ۳۲۳
- ۴۹- ابطال بخشنامه شماره ۴۶۲۷۸ مورخ ۱۳۷۷/۹/۲۶ معاون درآمدهای مالیاتی وزارت امور اقتصادی و دارایی..... ۳۲۴
- ۵۰- اعلام تعارض در آراء صادر شده از شعب دیوان عدالت اداری..... ۳۲۵
- ۵۱- عدم ابطال ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۳ ماده ۱۳۹ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۸۱/۱۲/۸ هیأت وزیران..... ۳۲۶

مقدمه

مالیات به عنوان یکی از درآمدهای عمومی و پایدار، بخشی از منابع مالی دولت را تشکیل می‌دهد. دولت‌ها با در نظر گرفتن اهداف اقتصادی از جمله؛ رشد و توسعه اقتصادی هماهنگ، توان ترافیک پرداخت و عدالت اقتصادی و اجتماعی مبادرت به وضع قواعد مالیاتی و توسعه نظام مالیاتی می‌نمایند. در تعریف مالیات از یک منظر می‌توان چنین گفت: «مالیات سهمی است که به موجب اصل تعاون ملی و بر وفق مقررات، هر یک از سکنه کشور موظف است از ثروت و درآمد خود به منظور تأمین هزینه‌های عمومی و حفظ منابع اقتصادی یا سیاسی یا اجتماعی کشور، صرفه‌فروشی و توانایی خود به دولت بدهد.»^۱ اما با تکیه بر نقض دولت، اقتصاددانان مالیات را مبلغی می‌دانند که دولت بر اساس قانون از اشخاص و مؤسسات به منظور تقویت مالی حکومت و تأمین مخارج و هزینه‌های عمومی دریافت می‌کند.^۲

کاهش شدید درآمدهای نفتی فصل چهارم در اقتصاد ایران رقم زده است، به طوری که به صورت غیررسمی گفته می‌شود درآمدهای نفتی پایین‌ترین میزان تاریخ صنعت نفت ایران رسیده است. چنین کاهشی در میزان درآمدهای دولت، باعث شده که در سال‌های اخیر اتکای بودجه به نفت نیز کاهش یابد. همین مسئله سبب شده است دولت بر درآمدهای مالیاتی اتکاء نموده و به دنبال ایجاد پایه‌های جدید مالیاتی نظیر مالیات بر ارزش افزوده، که بیش از نیمی از درآمدهای مالیاتی کشور را تشکیل می‌دهد، مالیات بر درآمدهای مسکونی و انواع خودروها (موضوع بند «ت» تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹) و اجات یا کاهش معافیت‌های مالیاتی باشد. بر همین اساس در قانون بودجه سال ۱۳۹۹، ۱۷۵ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی برای دولت پیش‌بینی شده است، که این امری نقشه به اهمیت شناخت حقوق مالیاتی می‌افزاید.

به موازات توسعه نظام مالیاتی از رهگذر وضع قوانین عادی، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مالیاتی در زمینه مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده و در نتیجه رشد

۱- جعفری لنگرودی، محمدجعفر، *ترمینولوژی حقوق*، انتشارات جنگل، ص ۶۰۱، ۱۳۸۰

۲- موسی زاده، رضا، *مالیه عمومی*، نشر میزان، ص ۴۲، ۱۳۹۲

درآمدهای مالیاتی دولت، دعاوی و اختلافات مالیاتی مربوط به این حوزه نیز افزایش یافته است. از این حیث شناخت نظام مالیاتی و دعاوی مربوط به آن نیز برای حقوقدانان و وکلاء حایز اهمیت می‌باشد. در این مجموعه سعی شده است در ۴ فصل، آراء و نظرات مراجع تشخیص و رسیدگی به اختلافات مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور (هیأت حل اختلاف مالیاتی و شورای عالی مالیاتی) و همچنین احکام صادره از دیوان عدالت اداری اعم از آراء شعب دیوان، هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به عنوان مرجع قضایی رسیدگی‌کننده به این اختلافات گردآوری شود.

علاوه بر آراء مربوط به موضوعات مهم مالیاتی نظیر اشخاص مشمول مالیات، مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، معافیت‌ها، هزینه‌های قابل قبول و جرائم مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده که در تصمیمات شورای عالی مالیاتی و شعب دیوان عدالت اداری منعکس گردیده است، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی مورد اعتراض که در هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورد رسیدگی قرار گرفته است و تا پایان سال ۱۳۹۸ منتهی به صدور رأی گردیده است، در این مجموعه جمع‌آوری شده است. امید است در راستای مسئولیت اجتماعی و حرفه‌ای خود با انتشار این کتاب، گامی مؤثر در جهت ارتقاء دانش حقوقدانان و وکلاء گرامی در زمینه مالیه عمومی و حقوق مالیاتی و به طور خاص دعاوی و اختلافات مالیاتی برداشته باشم، همچنین در همین راستا استدعا دارم حقوقدانان، همکاران و خوانندگان محترم یثجابوا از نظریات خود بهره‌مند نمایند و دیدگاه‌ها و کاستی‌های این اثر را به آدرس ایمیل seraji.saeid@yahoo.com ارسال نمایند.

سعید سراجی